

DOSSIER No.: OD 1522

NAAM: GEMEENTE DES HEREN

Uit		In		Uit		In		Uit		In	
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
- 4 APR. 1955											
-											
6 apr. 1962											

DMB
- 5 APR. 1955
DS
0 APR. 1962

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1522

NAAM: GEMEENTE DES HEREN

1. Aangelegd op verzoek van B-IV.
14.9.49, ACD-4b. *21*

W
GEHEIM

Volens.

Verbinding: 19
A/14 no. 785'48 Kerkgenootschappen.

22 APR 1949
Datum: 21-3-49

Onderwerp: "Gemeente des Heren"

ACD/58173

Uw schrijven no. 47234 d.d. 25-10-48

" " " 47234 d.d. 5-3-49.

→ Betreffende de "Gemeente des Heren", van welke secte te Utrecht een kerkje is gevestigd, wordt het volgende gerapporteerd.

Deze gemeente is gevestigd in perceel Jacobijnestraat 17 te Utrecht.

De geestelijke leider, zich noemende evangelist, van de "Gemeente des Heren" is:

→ REINDER VAN DER MEER, geboren te Lemsterland 14-11-1906, gehuwd met Grietje Kuiper, geboren te Zijpe 9-2-1896, van Nederlandse nationaliteit, wonende Breedstraat 1 te Utrecht.

Op 2-11-35 vestigde hij zich, komende uit Amsterdam, met een woonschip "Immanuel" te Haarlemmerliede en achter-eenvolgens in de gemeenten Zuilen, Cornelis Dirkszstraat 40, op 6-2-41 te Utrecht, Celebesstraat 5 bis en op 4-7-45 te Utrecht, Breedstraat no. 1.

In de administratie van de P.R.A. en/of de gemeentepolitie te Utrecht komen de namen van genoemde personen niet voor.

Betreffende het wezen van genoemde gemeente werd van ter zake volkomen op de hoogte zijnde zijde het volgende medegedeeld:

De te Utrecht gevestigde gemeente bestaat uit een vaste kern van ongeveer 30 personen, zowel vrouwen als mannen, terwijl de openbare godsdienstoefeningen doorgaans door ongeveer 75 à 80 personen worden bijgewoond.

De voorganger is genoemde evangelist, die, naast de vóór-en namiddagdiensten op Zondagen, ook de uitsluitend voor de voormelde "kern" bestemde wijdingssamenkomsten leidt.

Deze laatstbedoelde diensten of samenkomsten zijn niet openbaar. Alleen zij hebben daartoe toegang, die uitsluitend tot de gemeente behoren, d.w.z. zij, die na de bekering, gedoopt zijn en wier levenswandel in overeenstemming moet zijn met hun belijdenis. Op deze besloten samenkomsten kunnen alle deelgenoten, door het woord, persoonlijk getuigenis des geloofs afleggen.

Het beleden geloof is of moet uitsluitend gegrond zijn op de letterlijke opvolging en naleving van hetgeen in de Bijbel is beschreven, terwijl aan de bijbelse uitspraak het allerhoogste gezag wordt toegekend in de meest letterlijke zin des woords.

Alleen volwassenen die aan de gestelde eisen voldoen worden gedoopt. Deze doop is volgens hetzelfde beginsel als door de Doopsgezinde Kerk wordt aanvaard. Kinderdoop is uitgesloten.

In deze gemeenten of gemeenschappen is het gebruikelijk dat zij, die z.g. "levende" lidmaten zijn, doch wier levenswandel in strijd komt met genoemd beginsel, eerst worden aangemaand of vermaand door de evangelist; bij herhaling of uitblijvende verbetering door deze in het bijzijn van een medelid en bij voortgang van de feiten voor het forum van de gemeente. De gemeenschap kan alsdan zo nodig besluiten dat het desbetreffende lid wordt uitgesloten, een en ander in navolging van hetgeen in de eerste Christengemeenten was bepaald.

Men mag zich niet met politiek inlaten, daar men op het standpunt staat zich uitsluitend te moeten wijden aan het leiden van een devoot leven met de minst mogelijke inmenging in de maatschappelijke verhoudingen.

De gemeenten zijn in verschillende plaatsen van het land gevestigd; genoemd werden b.v. Amsterdam en Rotterdam.

Van het bestaan ener Synode is niets bekend. Wel is er onderling contact tussen de diverse gemeenten o.a. door het verschaffen van wederzijdse hulp en het vervullen van spreekbeurten, doch van een éénhoofdige leiding zou geen sprake zijn. De gemeenten worden wel afzonderlijk geleid door z.g. "herders", evangelisten of dienaren, doch zoals wordt beweerd zou het aanvaarden van een gezaghebbende menselijke leider niet in overeenstemming zijn met de opvatting, dat Paulus de laatste apostel is geweest.

De algemene opvatting en het uitgangspunt van het geloof, door hen beleden, is, dat er in de mens geen goed is en de mens niet tot iets goeds in staat is.

Voorts werd, voor wat betreft de organisatievorm, verklaard dat de namen enz. van de lidmaten niet worden geregistreerd, doch dat de samenstelling van de gemeenten uitsluitend berust op de onderlinge, aan de geestelijke gesteldheid en de daaruit voortvloeiende levenswandel getoetste, gemeenschapsband.

Men tracht wel deel te nemen aan de bijbelverspreiding en zo mogelijk straatprediking, doch geeft geen geschriften uit, noch colporteert men hiermede.

Waar men de letterlijke opvolging van de religieuze eisen, welke men op geestelijke en maatschappelijk gebied zegt te stellen, onvoorwaardelijk moet volbrengen, houdt dit volgens hen tevens in, dat de leden der gemeenten niet in strijd mogen handelen met de wetten door de wettige wereldlijke Overheid gesteld.

In het algemeen blijkt, dat genoemde secte hier ter plaatse, voor wat betreft streven en werkzaamheid, geen algemene en opvallende bekendheid heeft verworven. Voor wat betreft eventuele onregelmatigheden of fanatieke handelingen is voor zover bekend, hier nimmer iets gebleken.

De thans ten huize van genoemde Van der Meer wonende en blijkbaar van diens gezinskring deel uitmakende personen zijn genaamd:

1. ELISABETH CATHARINA BERNIER, geborente Amsterdam 6-10-07, ongehuwd, oorspronkelijk N.H. godsdienst, van beroep dienstbode.

Zij vestigde zich, komende uit de gemeente Haarlemmeer, op 16-2-37 te Amsterdam, Plantage Middellaan 48 hs

en vervolgens op

8-4-39 te Aalsmeer, Kanaalstraat 1,

31-5-39 te Amsterdam, Eikenplein 2,

8-5-40 te Amsterdam, Euterpestraat 137 boven,

2-9-40 te Naarden, Amersfoortsestraatweg 1a,

31-1-42 te Heerenveen, Jubbega-Schurega 227,

24-7-42 te Utrecht, Catharijnesingel 101,

21-6-46 te Utrecht, Breedstraat 1.

12. JOSEPHINA HENDRIKA VERWOERT, geboren te Utrecht 18-9-1920, ongehuwd, oorspronkelijk N.H.godsdienst, van beroep dienstbode.

Zij vestigde zich op 19-8-35, komende uit Langbroek,

te Doorn, Bennekomseweg 31, en vervolgens op

2-11-39 te Driebergen, Rijckevorselstraat 30,

29-5-42 te Montfoort, Hoogstraat 14,

1-6-45 te Utrecht, Breedstraat 1.

13. MINA THOMAS, geboren te Meppel 25-5-86, ongehuwd, zonder beroep.

Zij vestigde zich op 15-7-35, komende uit Haarlem, te

Haarlemmerleide, alwaar zij haar intrek nam in het

woonschip "Emanuel" en vertrok vandaar op 2-5-47 naar

Utrecht, Breedstraat 1.

14. ANTJE OLDENBURG, geboren te Veendam 5-7-19, ongehuwd, oorspronkelijk N.H.godsdienst, van beroep dienstbode.

Zij vestigde zich op 5-7-41, komende van Veendam te

Utrecht, woonde hier op verschillende adressen en ves-

tigde zich op 29-8-45 in perceel Breedstraat 1.

In de administratie van de P.R.A. en/of de gemeente-

politie te Utrecht komen de namen van genoemde personen

niet voor. Overigens is niets ten nadele van hen bekend.

GEZIEN:
[Handwritten signature]

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN

's-Gravenhage, 5 Maart 1949.

No. : B. 47234

Betr. : Rappel.

GEHEIM

VI. ID.3

UITGEBOKT

A/58173

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 25 October 1948 no.47234 in herinnering brengen, waarin ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent de "Gemeente des Heren".

Met spoedige beantwoording zult U mij ten zeerste verplichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens dezes

Aan de Heer
Hoofdcomismissaris van Politie
te
Utrecht.

J.G.Crabbenan.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 12 November 1948.

No. 48552 - B.

Uw schrijven d.d. 5-10-'48
no. Litt.G. 338/48.

Betreffende "Gemeente des Heren".

VI. RD.2

UITGEPROEKT

GEHEIM

Naar aanleiding van het gestelde in Uw
bovenvermeld schrijven, moge ik U het volgende
berichten:

De "Gemeente des Heren", ook wel genaamd
"Pinkstergemeente", gaat uit van het bestaan
van een Almachtig God, die absolute gehoorzaam-
heid vraagt. Zij erkent geen wereldlijk gezag,
daar dit uit de duivel is. Haar leden onderwer-
pen zich echter aan wereldlijk gezag, zolang dit
naar hun mening, niet in strijd met Gods gebod
wordt gehandhaafd.

De "Gemeente des Heren" predikt de volkomen
geweldloosheid en is uiteraard consequent anti-
militairistisch.

Volgens haar leer, behoren tot de "Gemeente
des Heren" slechts "uitverkorenen", die zonder
zonde zijn.

De leden van de "Gemeente des Heren" ver-
keren veelal in uiterst links georiënteerd milieu.

Voor zover dezerzijds kon worden nagegaan,
is niets ten nadele van Tammo Koekoek bekend.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

~~L. L. van Laere~~

L.L. van Laere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
Heerlen.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 25 October 1948.

No. IB. 47234

Onderwerp: "Gemeente des Heren".

VI. RD.3

GEHEIM

UITGEBUENI

2/58173

Van doorgaans welingelichte zijde werd mijn aandacht gevestigd op "de Gemeente des Heren", een kleine uit godsdienstige dweepers bestaande secte, die hoofdzakelijk aanhang zou hebben in de gemeenten Utrecht, Heerlen en Hoogeveen. Te Utrecht zou een synode dezer gemeenschap zijn gevestigd.

Als een der meest vooraanstaande figuren in deze godsdienstige beweging werd mij gemeld:

Tammo Koekoek, geb. 27-9-1914 te Hoogeveen, wonende Vijgenweg 1 te Heerlen, die zich "zendeling en Evangelisch dienaar" noemt. Zeer vermoedelijk is hij de leider der gemeenschap te Heerlen, waar hij aan vorenbedoeld adres tevens zijn kerkje heeft gevestigd.

Ik heb de eer U te verzoeken mij - indien mogelijk - nader te willen doen inlichten omtrent het wezen van "de Gemeente des Heren", waarbij ik tevens gaarne de voor mijn dienst van belang zijnde gegevens zal vernemen betreffende de daarbij aangesloten personen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
U t r e c h t.

1 NOV. 1948

No. 955

G E H E I M.

HOOGEVEEN, 27 October

ACD/47234

48552

Uw schrijven No. 47234, d.d. 25 October 1948.

Onderwerp: "de Gemeente des Heeren"

In antwoord op het bovenaangehaalde schrijven heb ik de eer U het navolgende te berichten.

"De Gemeente des Heeren" die in deze omgeving ook veelal "Pinkster-gemeente" wordt genoemd heeft voornamelijk in de buitendorpen ELIM en HOLLANDSCHEVELD dezer gemeente nogal enige aanhang.

Een zekere ALBERT OTTEN, geboren 19 Maart 1892 te Oosterhesselen is voorganger van bedoelde secte. Bij diens woning te ELIM, CARSTENS-DIJK No. 49, gemeente Hoogeveen, staat een gebouw waar geregeld samenkomsten worden gehouden.

Genoemde voorganger predikt het bestaan van een Almachtig God, die absolute gehoorzaamheid vraagt. Naast God erkent hij geen enkel wereldlijk gezag, want dat gezag is uit en van den duivel. Otten schikt zich naar de bestaande wettelijke regelingen, zolang zij naar zijn verklaring met Gods geboden zijn te verenigen. Alle geweld, hoe ook genaamd en alle verzet tegen wie dan ook is volgens de voorganger uit de boze. Daarom geen overheid "die het zwaar draagt", geen gewapende politie, geen militair. OTTEN zegt blanco te stemmen bij verkiezingen en indien hij in militaire dienst zou worden geroepen verklaart hij daaraan niet te zullen voldoen maar dan ook lijdelijk de gevolgen van zijn weigering te zullen dragen. Volgens de voorganger behoren slechts "uitverkorenen" tot de Gemeente des Heeren en die zijn zonder zonde. Zo is in het kort hun leer.

De bezoekers van de samenkomsten leven veelal in een milieu dat uiterst links genoemd kan worden. Ter illustratie kan het volgende dienen: Een persoon werd aangehouden, verdacht van diefstal, die in het bezit bleek te zijn van een vuurwapen (pistool). Bij onderzoek bleek dat deze persoon lid was van de C.P.N. terwijl zijn broer eveneens lid was van de C.P.N. en tevens secretaris der E.V.C. Hun ouders bleken geregeld de samenkomsten der Gemeente des Heeren te bezoeken!

Dit behoeft niet als een op zich zelf staand geval te worden beschouwd, doch leden van genoemde secte verkeren veelal in communistische kringen. Niet geheel ten onrechte worden de volgelingen in de volksmond soms Christen-communisten genoemd.

De in Uw schrijven genoemde TAMMO KOEKOEK heeft inderdaad te HOOGEVEEN gewoond en wel in de omgeving van ELIM. Hij zal vermoedelijk een leerling van genoemde OTTEN zijn geweest. Overigens is te zijne nadele niets bekend. Hij komt in de administratie der politie niet voor.

Betreffende vorenbedoelde personen en anderen zullen aan Uw Dienst spoedig volledige personalia worden verstrekt.

De Korpschef van Politie.

Aan het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst

te

'S-GRAVENHAGE.

=====

25 October

8.

B. 47234 C.O.

VI. RD.3

GEHEIM

"de Gemeente des Heren".

UITGEVEN

41 40552

Van doorgaans welingelichte zijde werd mijn aandacht gevestigd op "de Gemeente des Heren", een kleine, voornamelijk uit godsdienstige dwepers bestaande secte, die vooral te Utrecht, Hoogeveen en Heerlen enige aanhang zou hebben. Te Utrecht zou zelfs een Synode dezer gemeenschap zijn gevestigd.

Als een der meest vooraanstaande figuren der secte werd mij gemeld:

Tammo KOEKOEK, geb. 27-9-1914 te Hoogeveen, aanvankelijk wonende aldaar, die zich op 15 Maart 1938 te Eygelshoven vestigde en thans is ingeschreven te Heerlen aan het adres Vijgenweg 1, waar ook zijn kerkje is gevestigd.

Ik moge U verzoeken mij - indien mogelijk - nadere inlichtingen te doen verstrekken omtrent deze godsdienstige gemeenschap en de daarbij te Uwert aangesloten personen, waarbij ik in het bijzonder gaarne de voor mijn dienst van belang zijnde gegevens betreffende voornoemde T.Koekeek zal vernemen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te
Hoogeveen.

Litt.G.no.328/48.

Betreft: Gemeente des Heren en
Tammo Koekoek.

Volgno.

- 5 OCT. 1948

ACD/47234

Hiermede heb ik de eer Uwe aandacht te vestigen op Tammo Koekoek,
geboren te Hoogeveen (Dr.), 27 September 1914. Hij is een zoon van Hen-
drik Koekoek en Margje Schonewille. Hij is Nederlander, ongehuwd en
woonachtig te Heerlen, Vijgenweg 1.

Van beroep is hij leider van de hier ter plaatse gevestigde gods-
dienstige gemeenschap: de Gemeente des Heren. Hij noemt zich zending,
Evangelisch dienaar.

De Gemeente des Heren bestaat alhier uit een zeer klein aantal
godsdienstige dweepers. Zij heeft verder aanhang te Hoogeveen en Utrecht.
In de laatste plaats schijnt een soort synode gevestigd te zijn.

Koekoek vestigde zich op 15 Maart 1938 te Eygelshoven, Molenweg
99, komende van Hoogeveen. Hij werd alhier ingeschreven op 9 September
1940 op het adres Sittarderweg 127. Thans is hij met zijn kerkje ge-
vestigd aan de Vijgenweg 1.

Aangezien het alhier voor de oorlog aanwezige en van de toenma-
lige Centrale Inlichtingendienst afkomstige dossier betreffende Koekoek
en zijn secte gedurende de bezetting werd vernietigd, moge ik U verzoe-
ken mij zo mogelijk nadere inlichtingen te verstrekken.

Heerlen, 5 October 1948.

18.1.48